

[Socialministeren]

den grundholdning, at borger- og brugerdeltagelse vil bidrage til en indholdsmæssigt bedre opgaveløsning, men også øge borgernes forståelse for kommunens sociale og økonomiske situation. Målsætningen har været et gennemgående tema i de senere års omstilling af den sociale sektor og kan eksemplificeres med øget brugerindflydelse på plejehjem og øget forældreindflydelse i daginstitutioner.

Mange SUM-projekter har bidraget til øget udfoldelse og deltagelse i beslutningsprocesser. Af eksempler fra forskellige temaområder kan nævnes:

- *væresteder*, hvor strukturerne er bløde og muligheden for medbestemmelse er til stede,
- *bofællesskaber og cafeer* for særlig ressourcetsvage grupper giver mulighed for øget udfoldelse og selvforvaltning,
- *selvhjælpsgrupper*, hvor befolkningen aktivt tager del i løsning af egne og andres problemer,
- mange *aktiverings- og revalideringsprojekter* overlader til deltagerne at definere, hvad de vil beskæftige sig med, og bruger undertiden dette som metode til personlig udvikling for deltagerne,
- i arbejdet med *truede børn og unge* lægges vægt på inddragelse af familien i definering af dens problem og fastlæggelse af evt. behandlingsplan,
- mange *lokalsamfundsprojekters* styrke er organisering af lokale brugerinteresser og sikring af projektdeltagernes indflydelse.

Knap 40 pct. af (amts)kommunerne har iværksat udviklingsprojekter med sigtet at inddrage borgere i beslutningsprocesserne. Kommuner i hovedstadsregionen præger her billedet.

På baggrund af forskningsrapporterne kan konkluderes, at SUM-projekterne måske ikke har skabt nydannelser, men har skubbet på en udvikling, som var i gang.

4.3. At styrke samarbejdet på tværs af sektor-, forvaltnings- og faggrænser

Styrkelse af samarbejdet på disse felter må forstås som et middel til at opnå en bedre og mere effektiv service.

I mange SUM-støttede projekter finder et tværfagligt og tværsektorielt samarbejde sted. Nogle få eksempler/erfaringer fra temaområderne er:

- *småbørnsområdet*, hvor f.eks. sundhedsplejerskers samarbejde med daginstitutioner og pladsanvisning eller samarbejde mellem daginstitution, socialforvaltning og skole giver en mere koordineret indsats for børn og unge,
- *børne og unge-området*, hvor det typiske samarbejde finder sted mellem socialforvaltning og skole-/kulturområdet samt mellem den psykologiske rådgivning og SSP-konsulentent, et samarbejde, der kan forbedre indsatsen,
- *flygtninge-/indvandrersområdet*, hvor der især er afdækket behov for større samarbejde på tværs af kommunegrænser og sektorer
 - især mellem arbejdsmarkedssektor, socialforvaltning og uddannelsesinstitutioner,
- indsatsen over for *udstødte grupper*, som i projekterne især er karakteriseret ved et tværfagligt samarbejde i støtte- og behandlingstilbudene samt et samarbejde på tværs af kommuner og amter,
- indsatsen over for *mennesker med handicap*, hvor tværfagligt og tværsektorielt samarbejde er udbredt inden for tidsbegrænsede projekter, men ikke skaber varige ændringer i organisations- eller ansvarsforhold, men skaber nye arbejdsmåder og kvalifikationer.

Mange forvaltningsændringer er i gang rundt i (amts)kommunerne, og gennem SUM er ydet støtte til denne proces, hvilket bl.a. gælder etablering af fællesforvaltninger.

Den centrale erfaringsopsamling viser, at socialcheferne i 125 kommuner og 8 amter finder, at de eksisterende forvaltnings- og/eller faggrænser virker begrænsende på indsatsen.

I 96 kommuner og 8 amter har der siden 1988 været igangsat udviklingsprojekter med det hovedsigte at opløse forvaltnings- og/eller faggrænser. Her er ikke alene tale om SUM-støttede projekter.

Forskningsrapporterne giver udtryk for, at tværfagligt og tværsektorielt samarbejde er i gang, men har vanskeligt ved at fungere. Kulturelle forskelle og faggrænsekonflikter er blandt barriererne. Noget tyder dog på, at en læreproces er i gang blandt personalet.

4.4. At styrke opgaveløsningen på tværs af skellet mellem det offentlige og det private

Dette mål kan ses som et middel til at gøre en samlet indsats bedre og evt. mere effektiv.